

Tarpinstitucinio bendradarbiavimo
koordinatore

Jurgita Radeckienė

Mažeikių r. savivaldybėje veikia mažai institucijų, teikiančių įvairios formos ir rūšies pagalbą vaikams ir jų tėvams. Kad pagalba vaiką pasiektų greičiau, o tėvai nekaldžiotų jos ieškodami, nuo 2013 m. Mažeikių r. savivaldybėje pradėjo dirbti **Tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatorius** (Pagalbos šeimai koordinatorius), kuris koordinuoja švietimo pagalbos, socialinės paramos ir sveikatos priežiūros paslaugų teikimą individualiam vaikui ir jo tėvams.

Šios pagalbos tikslas – sudaryti sąlygas, kad vaikui „būtų prieinamos efektyvios“ paslaugos, „kad jis kuo labiau įsitrauktų į socialinį gyvenimą, galėtų ugdyti savo asmenybę ir bręsti kultūriniai bei dvasiniai požiūriai“.

Svarbu, visoms institucijoms bendradarbiaujant, užtikrinti, kad nė vienas vaikas, kuriam nuo gimimo reikia specialios pagalbos, nebūtų paliktas be paramos.

Tarpinstitucinis bendradarbiavimas ir kompleksinė pagalba reikalingi tam, kad *padėtumėme vaikams išvengti fizinio, protinio, dvasinio ir dorovinio vystymosi pavojų.*

Svarbu pastebėti ir pranešti atitinkamoms institucijoms (**VTAS ar TB koordinatoriui**), nebūti abejingiems, jei vaikui nustatytas neįgalumas, o tėvai nesudaro sąlygų tenkinti vaiko specialiųjų poreikių. Visiems vaikams turi būti užtikrintos lygios galimybės, teisė į ugdymą, į sveiką gyvenimą ir vystymąsi. Pagalba turi būti tokia, kokios reikia vaiko gerovei.

Mažeikių rajono pedagoginė
psichologinė tarnyba

KOMPLEKSNĖS PAGALBOS SVARBA VAIKUI (ŠEIMAI) SU NEGALIA

Kontaktiniai duomenys:

Naftininkų g. 9, Mažeikiai

Tel. : +370 443 20341

www.ppt.mazeikiai.lm.lt

Kompleksinės pagalbos organizavimas yra
NEMOKAMAS

Mažeikiai,
2017 m.

KAS YRA NEGALIA?

Tai gebos, susijusios su asmens ar grupės standartu, sutrikimas. Realybėje yra tiesiog gebėjimų spektras. Negalia gali sukelti fiziniai, pojūčių, intelektiniai, psichiniai (dar žinomi kaip psichiatriniai ar psichologiniai) sutrikimai ar įvairios lėtinės ligos. Negalia gali būti įgimta ir įgyta (išsivysčiusi po gimimo).

Žodis **negalia** reiškia, kad žmogus kažko negali padaryti:

- **Negalia dėl fizinių sutrikimų.** Sunku judėti, matyti, girdėti, judinti savo rankas ar kojas.
- **Negalia dėl psichikos ar proto (intelektu) sutrikimų.** Sunku klausytis, suprasti, atsiminti, skaityti, dirbti kompiuteriu.
- **Negalia dėl kūno organų.** Sutrikusi inkstų, širdies, plaučių ir kt.

PAGRINDINĖS NEIGALIŲ VAIKŲ TEISĖS (JT Vaiko Teisių Konvencija)

1.Valstybės dalyvės pripažįsta, kad psichiškai ar fiziškai nepilnavertis vaikas turi gyventi pilnavertį ir prideramą gyvenimą, kuris garantuotų jo orumą, ugdytų pasitikėjimą savimi ir leistų aktyviai dalyvauti visuomenės veikloje.

2.Valstybės dalyvės pripažįsta nepilnaverčio vaiko teisę gauti ypatingą globą ir rūpinasi, jei yra lėšų, kad turinčiam į tai teisę vaikui ar atsakantiems už jo globą asmenims būtų suteikta parama, kurios prašoma ir kuri atitinka vaiko būklę ir jo tėvų ar kitų vaiką prižiūrinčių asmenų padėtį.

3.Turint galvoje ypatingus nepilnaverčio vaiko poreikius, parama pagal šio straipsnio 2 punktą teikiama pagal galimybę nemokamai, atsižvelgiant į tėvų ar kitų jį prižiūrinčių asmenų finansinius išteklius. Būtina sudaryti galimybę nepilnaverčiam vaikui gauti išsilavinimą, profesinį parengimą, būti medicinos darbuotojų aptarnaujamam, atstatyti sveikatą, pasirengti darbinei veiklai ir poilsiauti taip, kad jis kuo labiau įsitrauktų į socialinį gyvenimą, galėtų ugdyti savo asmenybę ir bręsti kultūrinio bei dvasiniu požiūriu.

4.Valstybės dalyvės, plėtodamos tarptautinį bendradarbiavimą, skatina keitimąsi atitinkama informacija apie nepilnaverčių vaikų profilaktinę sveikatos apsaugą ir medicinos, psichologinį ir funkcinį gydymą, įskaitant informaciją apie reabilitacijos, bendrojo lavinimo ir profesinio rengimo metodus, taip pat rūpinasi, jog būtų galimybė šia informacija naudotis, kad valstybės dalyvės turėtų daugiau žinių ir galėtų išplėsti savo patirtį.

VAIKO NEGALIA IR KOMPLEKSINĖ PAGALBA

Esant raidos, emocijų, elgesio, regėjimo, klausos, kalbos, judesio padėties ir įv. kompleksiniams sutrikimams, alergijai, dermatitui, diabetui ir daugeliui kitų ligų bei negalių, jų įveikai ir gydymui reikia profesionalių specialistų paslaugų. Tačiau dažnai tėvai, įtarę, kad jų vaikas kitoks nei visi, vengia ieškoti pagalbos, tikėdamiesi, kad problema išsispręs savaime, iki kol vaikas eis į mokyklą. Deja, laiku nesuteikus reikiamos kompleksinės pagalbos ikimokykliniame amžiuje, problemų sprendimas pradėjus lankyti mokyklą gali būti pavėluotas.

Labai svarbu nebijoti kreiptis pagalbos kuo anksčiau, nes kuo greičiau pradedamos spręsti problemos, tuo lengviau jos išsprendžiamos.

Didžiausia kliūtis, trukdanti suteikti tikslingą pagalbą, – tėvų nenoras susitaikyti su vaiko negalia. Dažnai jie netiki, kad jų vaiko raida atsilieka nuo normalios. Susitaikymui reikia laiko. Svarbiausia yra įtikinti tėvus, kad jiems reikia pagalbos. Ne kiekviena mama išmano tipinės raidos ypatumus ar kaip ugdyti vaiką tai raidai sutrikus. Tam ir yra specialistai, kurie įvertina vaiko poreikius ir apmoko tėvus. Tačiau, dažnai ikimokyklinio amžiaus vaikams, turintiems sveikatos ar kitų problemų, laiku nebūna nustatyti specialieji ugdymosi poreikiai, kurių neįvertinus, neišku, kokių specialistų pagalba reikalinga. Taigi, vaiko teisė sveikai gyventi ir vystytis nėra užtikrinama.

NEUŽMIRŠKIME, KAD VISŲ VAIKŲ TEISĖS VIENODOS!!!

- *jie turi teisę gyventi nieko nebijodami*
- *kai serga, jiems turi būti suteikta medicinos pagalba*
- *jie turi teisę lankyti darželį ar mokyklą*
- *niekam nevalia vaikų mušti*
- *visi vaikai yra svarbūs*
- *jie turi teisę sakyti tai, ką galvoja*
- *jie turi teisę žaisti*